

Valtakunnalliset lastensuojelupäivät® 6.-7.10.2026

Luottamus on yhteistyön perusta

Kokemusasiantuntijuuden ja rinnalla kulkevan työn rakenteet vaativassa sijaishuollossa

Mun mentori -hanke: Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Valtion lastensuojelulaitos ja Aseman lapset ry

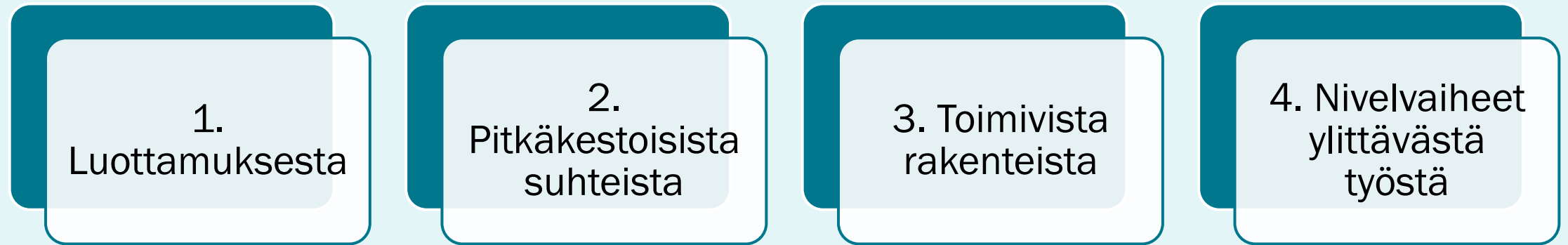

Vaativassa sijaishuollossa olevien lasten elämässä aikuiset vaihtuvat usein juuri silloin, kun jatkuvuutta ja luottamusta tarvittaisiin kaikkein eniten.

Onko rakenteissa enemmän esteitä kuin mahdollisuuksia sille, että lapsen rinnalla voidaan kulkea pitkäjänteisesti?

Rinnalla kulkevan työn vaikuttavuus syntyy

Mun mentori – hankkeesta toimintamalliksi 2024–2026

Tavoitteet:

- Koulutettujen kokemusasiantuntijoiden työ vaativan sijaishuollon rakenteisiin
- Rakenteet yhteistyölle

Perusta:

- Hyväksi havaittu käytäntö
- Tutkimus- ja kokemustieto

Ville Kämäräinen, Valtion lastensuojelulaitos

Hilla Vuoristo, Valtion lastensuojelulaitos

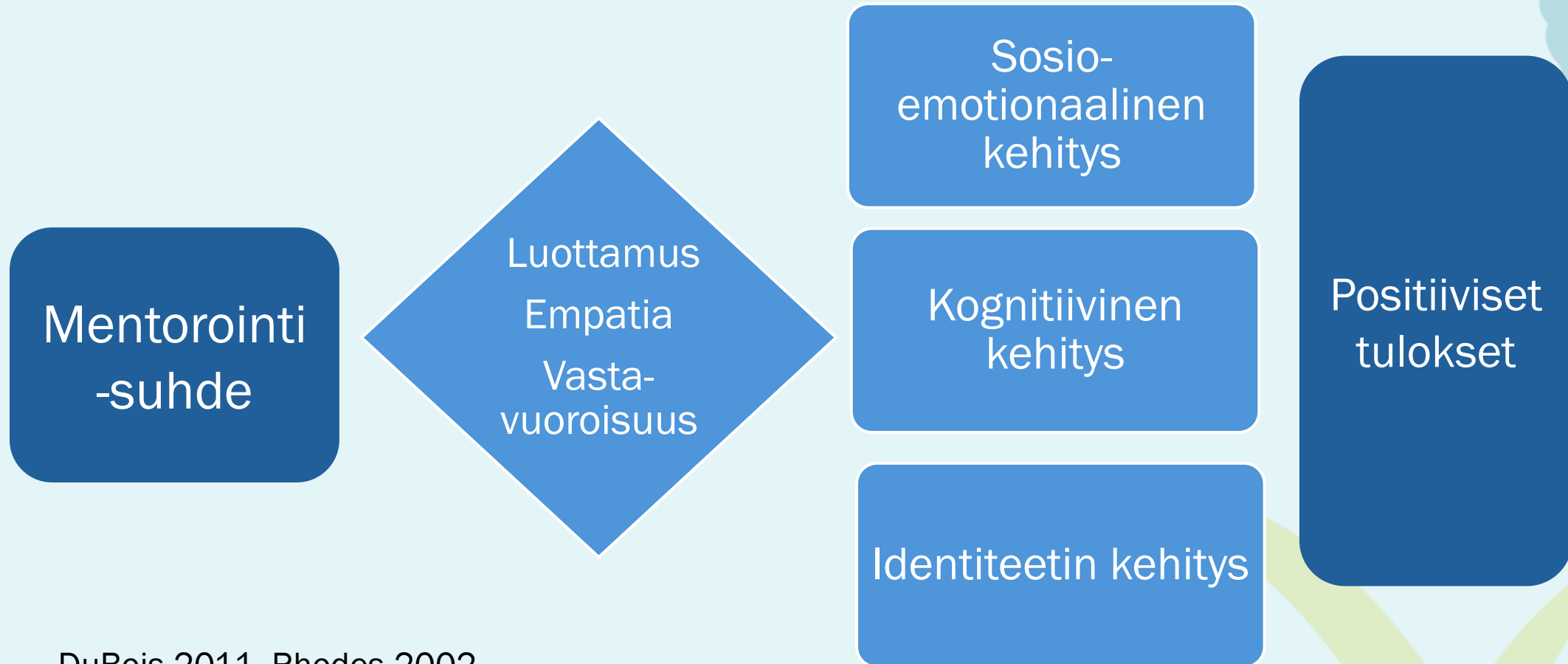
Sofia Nylund, Aseman lapset ry

Heikki Turkka, Aseman lapset ry

Päivi Korhonen, THL

Rinnalla kulkevan työn eli mentoroinnin vaikutusmekanismi

DuBois 2011, Rhodes 2002

Mentorointiohjelman toteutuksen edellytyksiä

- Mentorointi kytketään osaksi muuta palvelukokonaisuutta (siltainterventio)
- Varmistetaan
 - suhteen riittävä kesto
 - tapaamisten säännöllisyys
 - hallittu lopetus
- Huolehditaan
 - mentorin riittävästä osaamisesta (traumatietoisuus, kokemusasiantuntijakoulutus)
 - työn rajoista ja tukirakenteista (johtaminen, työnohjaus)

Mitä on tehty?

- Käynnistettiin nuorten kehittäjäryhmätoimintaa yhteistyössä Pesäpuu ry:n kanssa.
- Rakennettiin ja vahvistettiin olemassa olevaa yhteistyöverkostoa: henkilöstötyöpajoja, koulutuksia, seminaareja yhdessä järjestöjen, muiden laitosten ja oppilaitosten ja viranomaisten kanssa.
- Luotiin malli kokemusasiantuntijoiden ja muiden vierailijoiden turvalliseen ja vaikuttavaan työskentelyyn.
- Kehitettiin hatkojen jälkeinen tarkistuslista.
- Mentorimallinnokset

Mentorimallien toimintalinjat

Liminka

- Mentori (kouluttautunut kokemusasiantuntija) koulukodin arjessa.

Sippola

- Aseman Lasten Ripa-tiimin työpari noin 1krt./vko päivä koulukodin arjessa

Sairila

- Kulttuuritaustainen mentori koulukodin arjessa

Mentorina Valtion lastensuojelulaitoksessa

- Ennakoitavuus ja ennakointi
- Selkeät pelisäännöt
- Rajat
- Johdonmukaisuus
- Kunnioitus
- Sitoutuminen struktuuriin

Mentorina Valtion lastensuojelulaitoksessa

- Tärkein vuorovaikutus tapahtuu kasuaalissa kohtaamisessa
- Lastensuojelutulkkaus
- Kokemustiedon tuominen työyhteisön arkeen
- Syvempi ymmärrys rikoksista irtautumiseen eli desistanssiin
- Yksilö- ja ryhmätyöskentelyt
- Nivelvaihtely
- Työ on rakentunut oman persoonan ja vahvuusalueiden kautta

Case-esimerkkejä ja oivalluksia

- Mitä mentorointi on mahdollistanut nuoren elämässä?
- Millä tavoin järjestelmä yhä vuotaa?

Sinun vuorosi – juttele tai pohdi 2 min

- Mieti nuorta, joka on kulkenut pitkän matkan eri palveluissa ja laitoksissa.
- Kuinka monta aikuista hänen rinnallaan on kulkenut, ja kuinka monen kanssa luottamus on ehtinyt rakentua?

Mukaan vietäväksi

01

Luodaan siilojen
väliin yhteyksiä ja
mahdollisuuksia

02

Arvostetaan
toisiamme,
lainataan
luottamusta

03

Aktivoidaan kaikki
neljä sektoria
lapsen turvaksi

Lähteet ja lisätietoa

DuBois, ym. (2011). How effective are mentoring programs for youth? A systematic assessment of the evidence. *Psychological Science in the Public Interest*, 12(2), 57–91

Rhodes (2002). *Stand by Me: The Risks and Rewards of Mentoring Today's Youth*. Cambridge, MA: Harvard University Press

Vauhkonen & Korhonen (2026, tulossa), Mentorointi sijaishuollossa asuvia nuoria tukevana interventiona: Katsaus 2000-luvulla tehtyihin tutkimuksiin

valtioneuvostonkoulukodit.fi/mun-mentori-hanke/

asemanlapset.fi/toimintamuotomme/rikostyo/

thl.fi/turvallisetkadut

Kokemusasiatuntijuus
lastensuojelussa -webinaari

9.12.2026 klo 9.00-12.00

Lämpimästi
tervetuloa!

